

HARHAJÄLKI



MAIJA KOSKI

Maija Koski

Harhajälki

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § ("tekstin- ja tiedonlouhinta") mukaisesti on kielletty.

© 2026 Maija Koski

Kustannustoimitus: Maija Koski

Kannen suunnittelu: Maija Koski (kannen kuvitukseen käytetty tekoälyä)

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-89-0286-7

LUKU 1

Luokka täyttyi vähitellen. Useimmat näyttivät jo tuntevan toisensa ainakin sen verran, että moikkailivat toisiaan. Ami avasi lukujärjestyksen ja tarkisti vielä kerran, että oli oikeassa tilassa. Ongelmanratkaisun perusteet, luokka 214, opettaja P. Saarinen.

Vieressä oleva tuoli kolahti lattiaa vasten. Pienikokoinen poika laski reppunsa pulpetin viereen ja istuutui.

”Tämä oli vapaa?”

Ami vilkaisi tuolia. Poika istui jo siinä.

”Oli.”

”Hyvä.”

Poika otti esiin tabletin, kaksi kynää ja pienen vihon, jonka kanteen oli piirretty mustekynällä hevonen. Tai mahdollisesti koira. Ami ei ollut varma, oliko kuvasta tarkoitus saada selvää.

Opettaja sulki oven ja avasi nimenhuudon seinänäytölle.

”Tervetuloa. Katsotaan ensin, ovatko kaikki paikalla.”

Nimet ilmestyivät näytölle aakkosjärjestyksessä. Opettaja ehti käydä läpi vasta muutaman, kun ovi avautui uudelleen.

Sisään tuli kaksi nuorta, tyttö edellä ja poika hänen perässään. He olivat selvästi sisaruksia, vaikka eivät näyttäneet kovin samanlaisilta. Tytön hiukset olivat korkealla poninhännällä ja hänen liikkeensä olivat sulavat ja varmat. Poika oli häntä pidempi, hartioista hieman kumara, ja hänen hiuksensa sojottivat hieman joka suuntaan, aivan kuin hän olisi unohtanut niiden olemassaolon. Tyttö istahti ensimmäiselle vapaalle paikalle. Poika jatkoi taaemmas.

"Amanda Pellegrini?"

Ami nosti kätensä. "Ami."

Kaikki kutsuivat häntä Amiksi. Vain hammaslääkäri käytti Amandaa – ja äiti silloin, kun oli vakavaa asiaa. Päivän jokainen tunti oli alkanut samalla tavalla, ja Amia kyllästytti jo. Onneksi tämä oli päivän viimeinen.

Nimenhuuto jatkui.

"Oskari Virtanen", opettajan ääni kajahti luokan edestä.

Useampi tyttö kääntyi melkein yhtä aikaa. Joku kuiskasi jotakin, toinen tyrskähti. Myöhässä tullut poika nosti kätensä katsomatta ympärilleen. Ami huomasi liikkeen sivusilmällä ja arvasi heti, mistä oli kyse. Hän ei kääntynyt, koska hän ei ymmärtänyt, miksi yhden pojan tavallista sotkuisemmat hiukset aiheuttivat luokassa häiriön.

Nimenhuudon jälkeen opettaja nojasi pöytänsä. "Näitä tehtäviä ei ratkaista yksin. Muodostakaa neljän hengen ryhmät. Sama ryhmä jatkaa koko syksyn."

Luokka hajosi liikkeeksi melkein ennen kuin hän ehti lopettaa. Tuolit raapivat lattiaa ja ihmiset huutelivat toisilleen.

Ami pysyi paikallaan. Hän ei tuntenut täältä ketään. Vielä keväällä kaikki oli ollut tuttua: koulu, kadut, lähikouluun tymeä kassa ja ne pari ihmistä, joiden kanssa ei tarvinnut miettiä jokaista sanaa etukäteen. Sitten äiti oli saanut uuden työn. Juuri sellaisen, josta ei kuulemma voinut kieltäytyä. Siihen kuului parempi palkka, kiinnostavia projekteja ja niin paljon matkustamista, että äidin matkalaukku oli saanut pysyvän paikan eteisestä. Naantaliin muuttaminen oli ollut äidin ratkaisu ongelmaan, jota Ami ei ollut tiennyt olevansa ratkaisemassa. Täällä asui äidin täti, jonka luokse Ami voisi mennä aina, kun äiti oli matkoilla. Niin äiti oli asian ilmaissut: mennä tädin luokse. Aivan kuin kyse olisi satunnaisista iltapäivistä eikä kokonaisista viikoista vieraassa talossa.

Vieressä istuva poika kääntyi häneen päin.

”Haluatko samaan ryhmään?”

Ami katsoi ympärilleen. Ryhmät näyttivät muodostuvan vaarallisen nopeasti.

”Kai.”

”Tulkitsen tuon myöntäväksi.” Poika nyökkäsi. ”Minä olen Eeli.”

”Ami.”

Luokan toisella puolella poninhäntäinen tyttö viittoi veljelleen. Oskari ei kuitenkaan lähtenyt häntä kohti. Hän vilkaisi ensin ympärilleen, huomasi pari kikattavaa tyttöä ja käveli sitten suoraan Amin ja Eelin luo.

”Onko tässä tilaa?”

Poninhäntätyttö oli jäänyt seisomaan keskelle luokkaa. Hänen ilmeensä vaihtui hämmästyksestä huvittuneeksi, kun hän huomasi, mihin Oskari oli mennyt.

”Kaksi”, hän sanoi tullessaan heidän luokseen.

Ami katsoi häntä.

”Mitä?”

”Meitä tulee kaksi. Lottanoora, ei väliviivaa.”

Ami ei ollut edes ehtinyt päättää, halusiko hän ensimmäistä.

Opettaja jakoi ryhmille tunnuksat. Heidän näytöilleen ilmestyi: RYHMÄ 736

”Vangitseva nimi”, Eeli sanoi.

”Sen voi vaihtaa myöhemmin”, opettaja ilmoitti kuin olisi kuullut. ”Ensimmäinen tehtävä tulee sovellukseen tänään. Tehtävät voivat olla missä ja milloin tahansa, mutta niissä ei tarvitse tehdä mitään vaarallista, laitonta tai typerää. Jos siltä tuntuu, olette todennäköisesti ymmärtäneet tehtävän väärin.”

”Entä jos se tuntuu vain vähän typerältä?” Lottanoora kysyi.

”Silloin saatatte olla oikeilla jäljillä.”

Ami käveli kotiin. Käveli. Hesassa hän olisi hypännyt raitikkaan. Ympäristö näytti ensin tavalliselta: tie, jalkakäytävä, taloja, puita. Sitten hän kääntyi kapeammalle kadulle, ja kaupunki muuttui. Vanhakaupunki ei näyttänyt siltä kuin Helsinki olisi pienennetty. Se näytti siltä kuin joku olisi rakentanut sen toiseen aikaan ja unohtanut kertoa kaduille, että niiden pitäisi olla suoria. Puutalot olivat matalia ja värikkäitä. Portit narahtelivat. Ikkunoiden takana oli pitsiverhoja, viherkasveja ja pieniä lamppuja. Kadut nousivat ja laskivat. Talot seisoivat lähellä toisiaan, mutta eivät aivan kiinni. Ami saapui isotätinsä talolle. Se oli vaaleankeltainen, kapea ja viehättävästi hieman vino. Valkoiset ikkunanpuitteet olivat kuluneet kulmista.

Ami työnsi narisevan portin auki ja nousi kuistin portaat. Hän ehti tuskin koskea ovenkahvaan, kun ovi lennähti auki. Isotäti Katarina seiso i eteisessä pellavapaita päällään, kangaskassi olkapäällä ja huilukotelo kainalossa. Hänellä oli toisessa jalassa sandaali ja toisessa tossu.

”Ami. Sinä tulit.”

”Koulu loppui jo”, Ami sanoi.

”Niin tietysti.”

Isotäti vilkaisi jalkojaan. ”Jokin tässä tuntui epätasapainoiselta.” Hän potkaisi tossun jalastaan, löysi toisen

sandaalin portaiden alta ja pujotti sen jalkaansa. Sitten hän nosti huilukoteloä hieman, aivan kuin olisi tarkistanut, ettei ollut lähdössä soitto-oppilaan luo vahingossa leivän-paahtimen kanssa.

”Palaan viimeistään kuudelta. Jääkaapissa on ruokaa.”

”Mitä ruokaa?” Ami kysyi.

Isotäti katsoi häntä hetken.

”Jääkaapissa”, hän sanoi ja pujottaui Amin ohitse niin äänettömästi, ettei edes lattialauta oven edessä narahtanut, ja katosi ovesta.

Ami haki omenan keittiöstä ja nousi huoneeseensa. Muuttolaatikoita oli yhä kaksi avaamatta. Äiti oli lähettänyt iltapäivällä viestin São Paulosta ja kysynyt, miten ensimmäinen päivä oli mennyt. Ami oli vastannut: Ihan hyvin.

Se kattoi oleellisen.

Puhelin värähti hänen kädessään.

TEHTÄVÄ: SOKKELO

Ami avasi ilmoituksen. Ongelmanratkaisun sovellus käynnistyi ja avasi ruudulle suuren sokkelon, jonka toisessa laidassa seisoi pieni hahmo ja toisessa kasvoi puu. Mänty, kaiketi. Ami tuijotti näyttöä epäuskoisena. Tässäkö se oli? Piti vain johdattaa hahmo puun luo? Ihan lapsellista.

Hän painoi sormensa hahmon kohdalle ja alkoi piirtää reittiä. Ensin oikealle, sitten alas. Taas oikealle, ylös ja

vasemmalle. Reitti oli hetkessä valmis, mutta mitään ei tapahtunut. Ami pyyhki viivan pois ja yritti uudelleen. Sokkelossa ei ollut kuin yksi oikea reitti. Silti sovellus ei reagoinut. Hän aloitti kolmannen kerran. Sormi kulki reittiä melkein itsestään, mutta nyt jokin liikkeessä alkoi vaivata häntä.

Sen rytmi.

Pitkä veto. Lyhyt. Lyhyt, pitkä, pitkä.

Ami pysähtyi ja suurensi kuvaa. Sokkelon taustalla erottui haalea ruudukko, jota hän ei ollut ensin huomannut. Osa suorista jatkui yhden ruudun verran, osa kaksi. Lyhyet ja pitkät osuudet eivät voineet olla sattumaa.

Yksi ruutu oli piste. Kaksi ruutua viiva.

Morsea.

Ami aloitti jälleen alusta ja merkitsi reitin osuudet muistiin. Risteyksiin sijoitetut pienet ympyrät jakoivat merkit viiden ryhmiin. Viisi merkkiä tarkoitti morseaakkosissa numeroa. Äsken lapselliselta näyttänyt sokkelo muuttui hänen silmissään numerosarjaksi. Kun hän oli käynyt koko reitin läpi, koossa oli kaksi pitkää numerosarjaa. Ami syötti ne karttasovellukseen. Kartalle ilmestyi punainen merkki. Ami tarkisti sijainnin ja nousi istumaan. Paikka oli vanhassakaupungissa, vain muutaman sadan metrin päässä.

Hän palasi kurssisovellukseen ja avasi ryhmälle luodun keskustelun. Siellä odotti jo Eelin viesti.

Eeli: Joko joku keksi, mitä sille sokkelolle pitäisi tehdä?

Ami kirjoitti:

Ami: Ratkaisin sen.

Vastaus ilmestyi melkein heti.

Eeli: Tietenkin. Minne mennään?

Ami lähetti koordinaatit.

Oskari: Mistä ne tulivat?

Ami epäröi hetken. Koko selityksen kirjoittaminen puhelimella tuntui työläältä.

Ami: Reitti oli morsea.

Kolme pistettä ilmestyi näytölle, katosi ja ilmestyi uudelleen.

Eeli: Sokkelon reitti?

Ami: Niin.

Lottanoora: Olen siellä kymmenen minuutin päästä.

Oskari: Et ole.

Lottanoora: Olen, jos et hidastele.

Eeli: Tavataanko vartin päästä?

Ami vilkaisi kahta avaamatonta muuttolaatikkoa. Hän oli aikonut viettää iltapäivän yksin ja saada huoneensa järjestykseen. Toisaalta koordinaatit olivat lähellä.

Ami: Sopii.

Vasta lähetettyään viestin hän tajusi suostuneensa tapaamaan kolme ihmistä, joita ei ollut tuntenut vielä aamulla.

Kartta johdatti Amin kapean kadun päähän. Vanhojen puutalojen välissä kohosi kallio, jota reunustivat matala kivimuuri, katajapensas ja vino mänty.

Lottanoora seisoi kallion päällä ja katseli ympärilleen.

”Moi”, Ami sanoi.

Lottanoora laskeutui alas niin kevyesti, että se näytti melkein epäoikeudenmukaiselta. Samassa katajan takaa kuului risahdus. Pensaasta nousi Eeli. Hänen hiuksissaan oli neulasia ja toisessa hihassa vihreä tahra.

”Moi”, Eeli sanoi.

”Moi”, Lottanoora vastasi. Hän heilautti kättään katajan suuntaan. ”Ja miksi olit pensaassa?”

Eeli vilkaisi taakseen. ”Reittivalinta. Huono sellainen.”

Samassa Oskari käveli paikalle reppu olallaan.

”No vihdoinkin. Mihin sinä oikein jäit?” Lottanoora puuskahti. ”Onko sinulla taas kolvi mukana?”

”Ei tänään”, Oskari vastasi.

Se ei Amin mielestä ollut aivan sama asia kuin ettei reppussa olisi mitään muuta epäilyttävää.

He ryhtyivät etsimään piiloa. Mänty oli ollut sokkelon päämäärä, joten sen tutkiminen tuntui järkevältä paikalta aloittaa. Eeli kiersi puuta pää kenossa. Äkkiä hän osoitti yölöspäin.

”Tuolla. Oksien välissä.”

Ami siristi silmiään. Korkealla rungon vieressä näkyi jotakin, joka oli liian pyöreää kuuluakseen mäntyyn.

"Tämä on minun juttuni", Lottanoora sanoi.

Hän tarttui alimpaan oksaan ja nousi puuhun nopeasti mutta kiirehtimättä, aivan kuin olisi tuntenut reitin jo ennestään.

Kadun päästä kuului koiran haukahdus. Eeli vilkaisi nopeasti taakseen.

"Joku tulee."

Mies ja koira lähestyivät pensaikon toiselta puolelta. Lottanoora oli yhä puussa, eikä hän voinut ottaa rasiaa esiin miehen nähden. Opettaja oli varoittanut paljastamasta piiloja ulkopuolisille, etteivät ne joutuisi ilkivallan kohteiksi.

Eeli suoristi selkänsä.

"Minä voin ehkä hoitaa tämän", hän sanoi. Hänen äänensä ei kuulostanut kovin varmalta.

"Miten?" Ami kysyi.

"Esittämällä normaalia."

Lottanoora kuiskasi puusta:

"Osaatko?"

"En tiedä. En ole harjoitellut sitä roolia paljon."

Eeli astui polulle ja kumartui tutkimaan maata kuin olisi etsinyt jotakin. Kun mies tuli kohdalle, Eeli nosti katseensa.

"Anteeksi, oletteko nähnyt täällä pientä kiveä?"

Mies pysähtyi.

"Kiveä?"

"Se on emotionaalisesti merkittävä."

Mies katsoi Eeliä hetken.

"Minkä näköinen se oli?"

Eeli vilkaisi nopeasti Amia, aivan kuin olisi vasta nyt huomannut kysymyksen vaikeusasteen.

"Kivimäinen", hän sanoi.

Lottanoora painoi ylhäällä otsansa männynrunkoa vasten. Ami tuijotti maata. Hänen ilmeensä hallinta vaati kaiken keskittymisen.

Mies oli hetken hiljaa. Sitten hänen suupielensä nytkähti.

"En ole nähnyt."

"Selvä. Kiitos."

Mies jatkoi matkaa. Koira olisi selvästi halunnut jäädä tutkimaan emotionaalisesti merkittävän kiven tapausta, mutta mies veti sen mukaansa.

Kun he olivat päässeet riittävän kauas, Lottanoora kuiskasi puusta:

"Kivimäinen?"

Eeli näytti kärsivältä.

"Paniikkitilanteessa sanavarastoni kapenee."

Lottanoora kurkotti rungon vieressä olevaa rasiaa, irrotti sen oksasta ja laskeutui alas rasia kädessään. Rasia oli pyöreä ja metallinen. Sen kannessa ei näkynyt saranoita,

lukkoa eikä edes saumaa, johon kynnen olisi saanut työnnettyä. Lottanoora tarttui rasiaan molemmin käsin ja väänsi kantha.

"Ei liiku."

Hän vaihtoi otetta ja yritti uudelleen.

"Ehkä sitä painetaan jostain", Eeli sanoi.

"Saat ihan vapaasti etsiä sen jostain."

Eeli tunnusteli rasian kylkiä. Ami tutki kannen himmeää kuviota, mutta ei löytänyt siitä kirjaimia, numeroita tai muutakaan vihjettä. Lottanoora otti rasian takaisin ja yritti vielä kerran. Hänen sormensa valahtivat metallipinnalla.

"Tämä on jumissa."

"Anna tänne", Oskari sanoi.

Lottanoora ojensi rasian hänelle hieman vastahakoisesti.

Oskari pyöritteli sitä käsissään, tunnusteli reunaa peukalollaan ja nosti sen sitten korvansa viereen. Hän ravisti varovasti. Rasian sisältä kuului pieni naksahdus. Oskari ravisti uudelleen, tällä kertaa sivusuunnassa, ja jäi kuuntelemaan. Sitten hän kyykistyi ja asetti rasian tasaiselle kivelle.

"Mitä sinä teet?" Lottanoora kysyi.

Oskari ei vastannut. Hän tarttui rasian reunoihin ja pyörytti sen vauhtiin kuin hyrrän. Rasia kieppui kivellä. Ensin aivan äänettömästi, sitten sen sisältä kuului nopea

Ami on juuri muuttanut Naantaliin ja aloittanut uudessa koulussa. Ongelmanratkaisun kurssilla hän päätyy samaan ryhmään Lottanooran, Oskarin ja Eelin kanssa. Ensimmäiset tehtävät vievät nelikon sokkeloiden, salakirjoitusten ja eri puolille kaupunkia kätkeytyvien vihjeiden jäljille.

Kun nuoret kuulevat sattumalta keskustelun laboratoriosta, hälytysjärjestelmästä ja neuronista, koulutehtävä alkaa muistuttaa oikeaa mysteeriä. Liittyvätkö tehtävät ja salaperäinen keskustelu toisiinsa - vai seuraavatko he harhajälkeä?

Lähitulevaisuuden Naantaliin sijoittuva Harhajälki on vauhdikas ja lämminhenkinen seikkailu ystävydestä, salakirjoituksista ja teknologiasta.

